

MEDICINA – VOCAȚIE ȘI DESTIN ACADEMICIANUL STANISLAV GROPPA LA 60 DE ANI

Născut la 15 mai 1956 în satul Verejeni, Otaci.

Medic, domeniul de cercetare: neurologia.

Doctor habilitat în științe medicale (1991), membru corespondent (2007) și membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.

Absolvent al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu” (USMF), la vârsta de 29 de ani devine doctor în științe medicale și prorector, la 35 – doctor habilitat, iar la 39 de ani i se conferă titlul de profesor universitar. În 2007, devine membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, în 2008 este ales academician-coordonator al Secției de Științe Medicale a Academiei de Științe a Moldovei și în 2012 – membru titular al AȘM. Din 2014, este vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei.

Academicianul Stanislav Groppa a afirmat mereu că medicina a ales-o pentru că aceasta i-a fost destinul. Personalitatea i-a format-o familia, școala și facultatea, dar și setea de a cunoaște. La Universitatea de Medicină a avut parte de profesori enciclopediști, discipoli adevărați ai lui Hipocrate.

Și-a pus amprenta asupra formării sale implicarea în activitățile publice. La vârsta de 22 de ani conducea sindicatele studențești de la Institutul de Medicină. În acea perioadă, au fost create mai multe formații artistice, cărora ulterior li s-a conferit titlul onorific de colective populare. Fusesse construit un lăcaș de cultură, unde a fost deschis clubul care astăzi poartă numele legendarilor Doinei și Ion Aldea-Teodorovici. Cuvintele „rock” și „disco” le-a scris cu litere latine. Atunci, în 1982, a reapărut pentru prima dată alfabetul latin într-o instituție publică.

Ca om de știință, s-a format având dragoste și vocație pentru acest domeniu. Doctorantura și post doctorantura a făcut-o la Institutul de Medicină a Rusiei din Moscova, într-o clinică de performanță. A avut parte de un conducător erudit, academicianul Levon Badalian, organizator al sistemului de sănătate, care a consolidat în jurul său o școală adevărată a științelor neurologice.

A efectuat stagii peste hotare, a colaborat și continuă să colaboreze cu savanți și instituții științifice din mai multe țări ale lumii. Actualmente, este șef al Catedrei neurologie USMF, pe care a fondat-o în 1995, devenind și directorul Clinicii Neurologie, Neurochirurgie a Institutului de Medicină Urgentă. Ceva mai târziu, a creat Laboratorul de Neurobiologie și Genetică Medicală pe care îl conduce și astăzi. Pe parcursul anilor, clinica s-a impus drept unul dintre cele mai prestigioase așezăminte spitalicești: specialiștii ei au fost la studii în centrele de specialitate din țările europene, iar instituția a fost dotată cu cele mai performante tehnologii din domeniu existente la ora actuală. Specialiști de marcă din alte țări țin aici cursuri, iar colegii savantului efectuează stagii în prestigioase centre din Occident.

Aria de preocupări științifice ale profesorului Stanislav Groppa este vastă și focalizată asupra cercetărilor în domeniul neurologiei stărilor urgente și studiul patologiei neuroereditare. Investigațiile sunt axate pe câteva direcții consacrate studiului factorilor ce determină apariția bolilor cerebrovasculare, degenerențelor cerebrale și mecanismelor patogene de neurocitoprotecție și plasticitate cerebrală, elaborarea metodelor de tratament și profilaxie. Ca obiectiv fundamental, a fost propusă ipoteza plasticității neuronale, care vizează abilitatea sistemului nervos de a se schimba structural și funcțional. A demonstrat ca procesul de plasticitate implică diferite structuri neuronale, variind de la modelare celulară pe parcursul diverselor implicări informaționale sau aptitudini noi, până la modificări ce determină o restructurare cerebrală. Aceste date au fost completate cu noi rezultate despre mecanismele de dereglare metabolică la pacienții cu AVC, de

formare a penumbrei ischemice, aprecierea rolului neurocitotoxic al hiperglicemiei, a radicalilor liberi, a stresului oxidativ.

Rezultate importante s-au obținut în procesul cunoașterii mecanismelor de miopatogeneză, prezența efectului modificador al genei eNOS. A fost propusă o noua ipoteza a patogeniei proceselor degenerative cerebrale și miodistrofic, prin implicarea factorilor vasculari și a barierei hematoencefalice.

O altă direcție studiată de acad. S. Groppa este epilepsia și alte dereglări de cunoștință, o problemă ce comportă conotații medico-biologice, sociale și chiar culturale și legale. A cercetat diverse forme de dereglare a cunoștinței și mecanismele cerebrale care contribuie la apariția unor asemenea patologii. Cercetarea este efectuată în baza unui acord de colaborare cu câteva clinici universitare de elită din Geneva, Elveția, Institutul Regal de Neurologie din Marea Britanie, Centrul de Epileptologie din Bielfeld, Germania ș.a.

Este important de conștientizat faptul că un pacient cu epilepsie, care face crize, în fond e o persoană normală, starea sa perturbându-se doar la declanșarea crizei. De aici și noul concept de a direcționa tratamentul pentru prevenirea și combaterea crizelor și de a obține rezultatele dorite de vindecare. Acest concept profesorul Groppa îl implementează în cadrul programului național de organizare și evaluare a serviciului de epileptologie din țară.

Cercetările efectuate în comun cu discipolii săi i-au permis să fondeze școala științifică *Neurologia stărilor acute și Neurogenetică*, care este recunoscută internațional. Sub conducerea sa, au fost susținute 16 teze de doctor în științe medicale, inclusiv trei de doctor habilitat. Este deținător al mai multor brevete și invenții.

Profesorul Stanislav Groppa a fost propus și unanim ales Membru de Onoare al Academiei de Științe Medicale din România. El este profesor invitat la mai multe universități din lume. În martie 2016, la Universitatea de Medicină din Tennessee, SUA, a susținut o prelegere cu tema „Factorii de risc și profilaxia bolilor vasculare cerebrale”, ceea ce constituie o recunoștință internațională a meritelor sale în domeniul cercetării.

Este membru al mai multor societăți internaționale, inclusiv al Consiliului național de boli cerebrovasculare din SUA; profesor al Academiei Europene de Epileptologie; membru al Academiei Europene de Neurologie și al Academiei Americane de Neurologie. Este fondator și președinte al Ligii de Combatere a Epilepsiei din Moldova, președintele Societății de luptă

contra Bolilor Vasculare Cerebrale, vicepreședinte al Societății de Neurologie din Moldova. Este membru al colegiului de redacție a mai multor reviste naționale și internaționale. A publicat peste 450 de lucrări, inclusiv 9 monografii; 5 manuale; deține 11 brevete de invenție, publicațiile sale înregistrând un număr de citări marcant. Prof. Groppa este autorul programelor de perfecționare a medicilor, a programelor de pregătire prin rezidențiat. Este membru a numeroase Comitete științifice Naționale și a Comitetele științifice internaționale.

I s-a conferit titlul de „Om Emerit”, a fost distins cu Ordinul „Gloria Muncii”, Medalia „Nicolae Testemițanu”, Ordinul „Cuviosul Paisie Velickovski”, Medalia „Nicolae Milescu Spătarul” a AȘM.

Activitatea sa a fost prețuită la înalta-i valoare de către renumiți savanți de peste hotare. Astfel, potrivit acad. Constantin Popa, directorul Institutului Național de Neurologie și Boli Neurovasculare din București, România, prof. Stanislav Groppa are o contribuție semnificativă la dezvoltarea neurologiei moldovenești, prin dezvoltarea domeniului de boli vasculare cerebrale și, în particular, prin fondarea Departamentului de Stroke în cadrul Institutului Medicina Urgentă. La rândul său, prof. Frederick Andermann, de la Institutul de Neurologie din Montreal, Canada, prof. Gaghic Avachean, președintele Ligii de Combatere a Epilepsiei din Rusia consideră că cercetările în domeniul epilepsiei, afecțiunilor neurodegenerative, ictusului și patologiei genetice, efectuate de prof. St. Groppa, impulsionează dezvoltarea acestor ramuri în Republica Moldova.

În calitate de coordonator al Secției Științe Medicale în perioada 2009–2015, iar ulterior de vicepreședinte al AȘM, acad. S. Groppa fortifică activitatea de cercetare prin dezvoltarea unor noi relații de colaborare cu instituții științifice din țară și mai cu seamă de peste hotare.

Savantul Stanislav Groppa consideră că medicina contemporană este o știință interdisciplinară, integrată din diverse specialități; iar profesia de medic e mai mult decât o meserie, mai mult decât o artă – ea ține de harul divin.

La cea de-a 60-a aniversare, în numele Academiei de Științe a Moldovei, Universității AȘM și USMF „Nicolae Testemițanu”, exprimăm academicianului Stanislav Groppa cele mai sincere sentimente de recunoștință pentru activitatea prodigioasă pe tărâmul cercetării științifice. Îi dorim în continuare creativitate, cutezanță și noi realizări remarcabile în domeniul neuroștiințelor și neurologiei clinice.

Academician Ion Ababii
Academician Gheorghe Duca